

Jan Konáš, Ing. Tomáš Peš, Ivo Těťál, Svatopluk Jeřáb, Jolana Bezděková

Studenokrevní živočichové

Jan Konáš

Dne 21. ledna 2005 byla zahájena v Akva Tera na Palackého třídě „Světová výstava sklípkanů“. Proč právě světová? Jak je nám známo, nebylo nikde veřejně vystavováno tolik druhů sklípkanů pohromadě. Zahajovalo se na sto druhích. Výstava měla za cíl ukázat návštěvníkovi druhy sklípkanů z různých oblastí světa, morfologické rozdíly mezi nimi a přiblížit způsob jejich života. Sklípkaní se ukázali jako velmi populární a jejich atraktivita přilákala velké množství návštěvníků. To nás zavazovalo k rozšiřování zastoupených druhů, takže jsme během průběhu výstavy shromažďovali stále další a další exponáty. Postupem času se výstava stala zajímavou nejen pro širokou veřejnost, ale dá se říci, že i odborník zabývající se problematikou sklípkanů si na výstavě přijde na své. Jistě populární pro návštěvníky jsou sklípkaní *Brachypelma boehmei*, *Chromatopelma cyanopubescens*, *Avicularia versicolor*, kteří jsou nejbarevnější a největší *Theraphosa blondi*. Oproti tomu odborníky budou lákat naše nejvzácnější druhy, což jsou všechny druhy z expedic do Chile a Kostariky. Převážně se jedná o dosud nepopsané taxony, které chová jen Zoo Plzeň. V průběhu roku se nám podařilo docílit velmi slušného genofondu. Na konci roku jsme měli na 176 druhů, z čehož je 154 druhů majetkem zoo a zbytek zapůjčené exponáty. Samozřejmě se nám některé druhy podařilo úspěšně rozmnožit. Ač se původně

Vřeténka mandarín (*Synchiropus splendidus*)
v mořském akváriu
Mandarinfish (Synchiropus splendidus)

plánovalo, že výstava potrvá do konce roku 2005, tak pro poměrně velký návštěvnícký zájem jsme se rozhodli vřadit sklípkaný v podstatě jako trvalou expozici Akva Tera.

Na jaře se uskutečnila úspěšná expedice do Turecka, která měla za cíl obohatit naše sbírky bezobratlých a prozkoumat různé typy biotopů na území Turecka.

Některé nejzajímavější dovezené exponáty:

- tři druhy čeledi *Theraphosidae* – *Ischnocolus sp.*; *Chaetopelma gracilis*, *Cratorrhagus sp.* – poslední jmenovaný zatím nebyl na území Turecka nalezen!
- Unikátní pouštní cvrčci *Schizodactylus inexpectatus*
- 4 druhy stonožek rodu *Scolopendra*
- 10–12 druhů štírů
- brouci, převážně čeledi *Tenebrionidae*

Návštěvnícky velice atraktivní je v roce 2005 otevřená expozice líhně a odchovny plazů v tropickém pavilonu. Návštěvník mohl spatřit

Madagaskarský chameleon obrovský (*Furcifer oustaleti*)
Adult male of Oustalet's Chameleon (Furcifer oustaleti)

v sezóně tři inkubátory plné krabiček s vajíčky. Kdo měl štěstí, mohl být přímým svědkem líhnutí, kdy se z průzřelých skořápek na svět dere malý had, ještěr či želvička. Z malých plazů pak bylo možno spatřit agamu vousatou (*Pogona vitticeps*), gekončika afrického (*Hemithelyconyx caudicinctus*), anolise (*Chamaeleolis barbatus*), poměrně vzácnou madagaskarskou užovku (*Leioheterodon madagascariensis*), užovku pardáli (*Elaphe quatorlineata*), užovku červenou (*Elaphe guttata*), želvu stepní (*Agrionemys horsfieldi*), želvu zelenavou (*Testudo hermanni*) a želvu ostruhatou (*Geochelone sulcata*).

U komodských varanů se nám přes veškerou snahu páření nepovedlo pro agresivitu samce.

Za určitý úspěch můžeme považovat že se nám poprvé podařilo sonograficky zaznamenat celý průběh ovulace. MVDr. J.Benda, externě spolupracující se zoo, zachytil proces od vzniku folikul, jejich růstu až k tvorbě vajec, bohužel neoplozených. Při zasedání komise EEP pro komodské varany v Bristolu byla s koordinátorem chovu Geraldem Visserem dohodnuta možnost přeponování naší samice do Zoo Rotterdam. Důvody pro tento krok jsou zcela logické. V Zoo Rotterdam chovají neagresivního samce a zvířata by byla chována ve větším prostoru. Podmínky deponační smlouvy by byly standardní – případná mláďata by se dělila mezi obě zahrady rovným dílem. Při

